

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΛΥΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΡΟΟΔΟΥΣ

Κωνσταντίνος Γιώργος
Μηχανικός Περιβάλλοντος, MSc, PhDc

Ιούλιος 2018

Διάρθρωση

---

1. Υφιστάμενη Κατάσταση
2. Νομοθεσία
3. Ζητήματα / Προκλήσεις
4. Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις
5. Γενικοί Άξονες Στρατηγικών Προτάσεων

Υφιστάμενη Κατάσταση

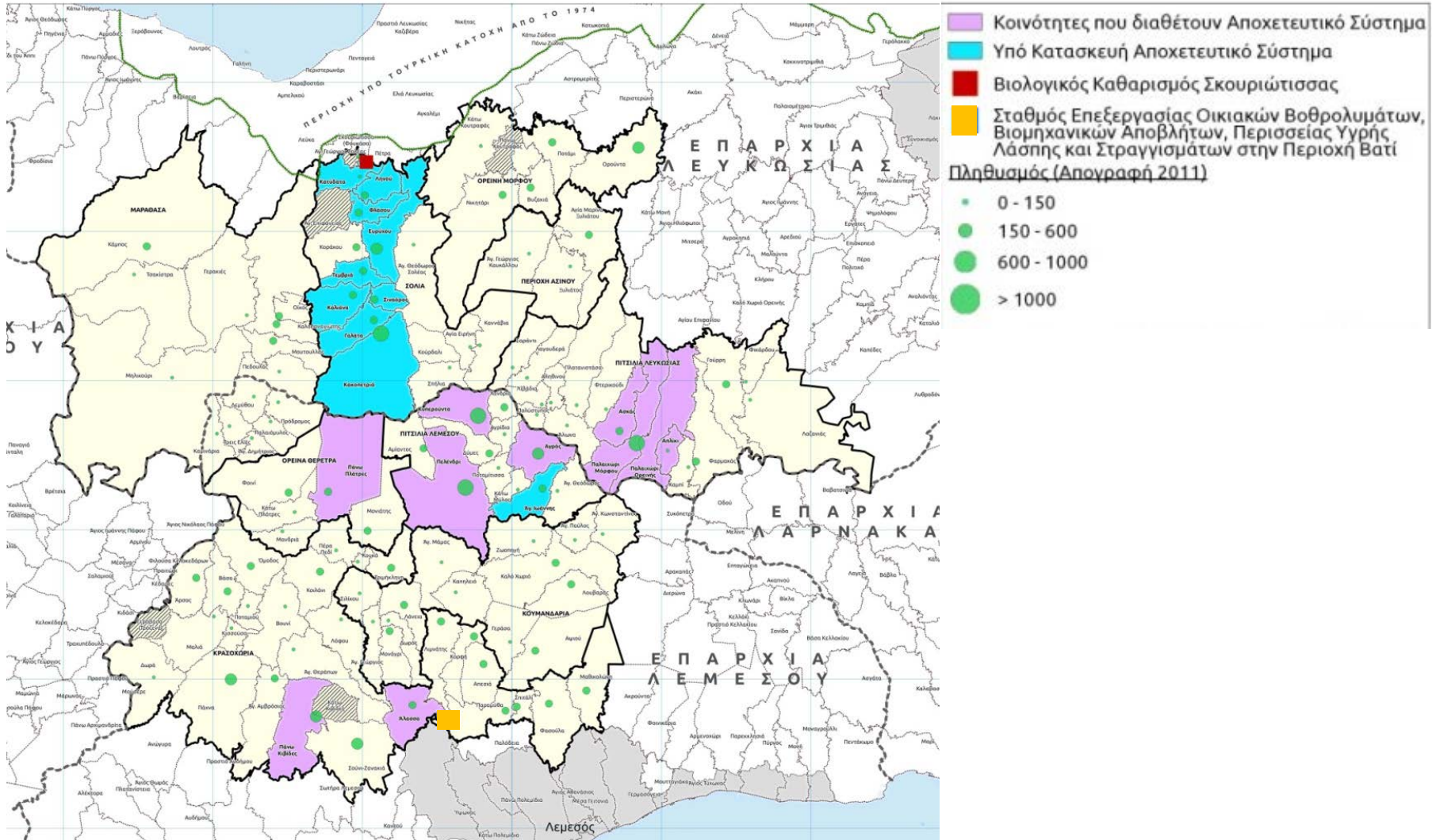
- ▶ Η διαχείριση των λυμάτων στην περιοχή μελέτης γίνεται κυρίως με απορροφητικούς ή και σηπτικούς λάκκους.
- ▶ Κάποιες από τις πιο μεγάλες κοινότητες όμως διαθέτουν αποχετευτικό δίκτυο και Βιολογικούς Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων.
- ▶ Το επεξεργασμένο νερό επαναχρησιμοποιείται κυρίως για αρδευτικούς σκοπούς.

Υφιστάμενα αποχετευτικά συστήματα και Σταθμοί Επεξεργασίας Λυμάτων (ΣΕΛ)

Περιοχή	Κοινότητα
Πιτσιλιάς Λευκωσίας	<ul style="list-style-type: none"> • Απλίκι • Ασκάς • Παλαιχώρι Ορεινής & Παλαιχώρι Μόρφου (κοινό ΣΕΛ)
Πιτσιλιά Λεμεσού	<ul style="list-style-type: none"> • Κυπερούντα • Πελέντρι • Αγρός • Άγιος Ιωάννης Πιτσιλιάς (αναμένεται να εγκατασταθεί ΣΕΛ εντός του 2018)
Ορεινά Θέρετρα	<ul style="list-style-type: none"> • Πάνω Πλάτρες
Κρασοχώρια	<ul style="list-style-type: none"> • Άλασσα • Πάνω Κυβίδες (συμπεριλαμβάνει ΣΕΛ ο οποίος χρειάζεται αναβάθμιση/ανακατασκευή)
Σολέα	<ul style="list-style-type: none"> • Κακοπετριά (Πυρήνας)

Αποχετευτικά Συστήματα Περιοχής Τροόδους

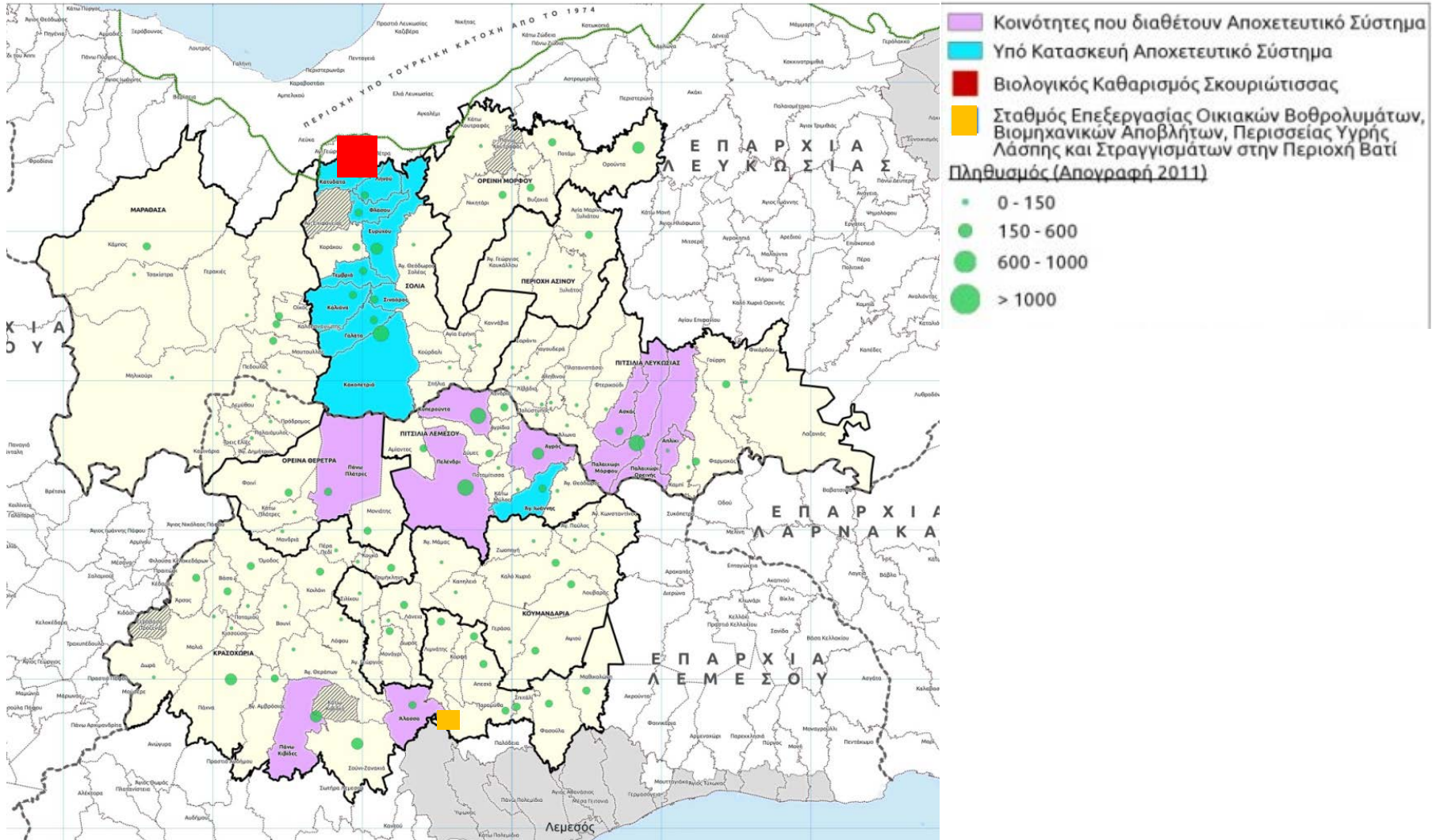
Μελέτες Κοινοτήτων Τροόδους

- ▶ Το ΤΑΥ έχει ολοκληρώσει για αρκετές κοινότητες τις **απαραίτητες μελέτες** για την κατασκευή δικτύων και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων.
- ▶ Περισσότερα από τα έργα αυτά όμως δεν έχουν προχωρήσει.
- ▶ Εξαίρεση είναι το **σύμπλεγμα για την περιοχή της Σολέας** για το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή του
- ▶ Προωθείται επίσης το Έργο για το σύμπλεγμα **Αστρομερίτη – Περιστερώννα – Ακάκι**, που βρίσκεται πλησίον της περιοχής Μελέτης.

Αποχετευτικά Συστήματα Περιοχής Τροόδους

Σύμπλεγμα Σολέας

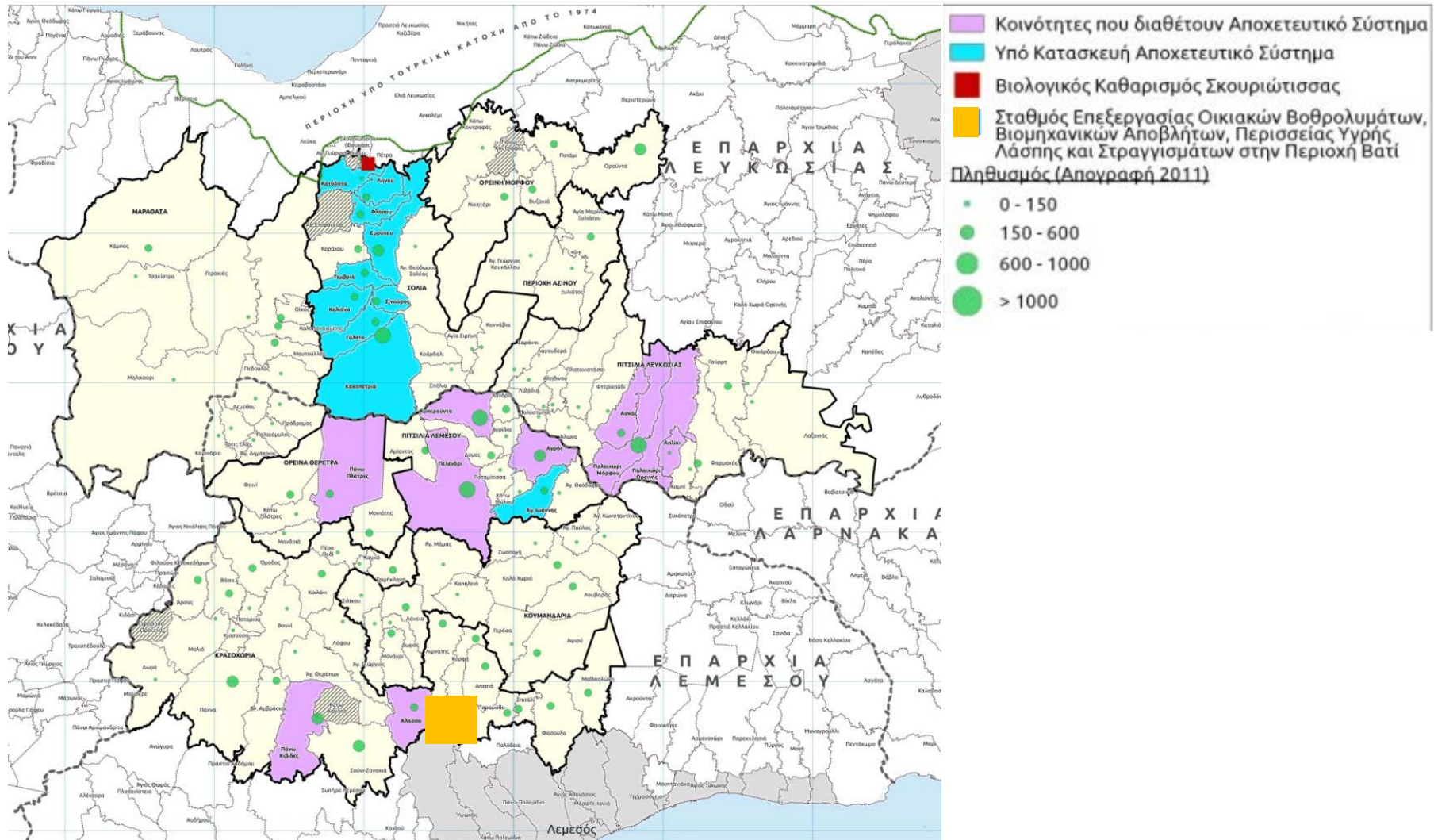

- ▶ Έργο που αφορά της κοινότητες Κακοπετριά, Γαλάτα, Σινά Όρος, Καλλιάνα, Τεμβριά, Κοράκου, Ευρύχου, Φλάσου, Ληνού και Κατύδατα.
  - ▶ Προνοεί την κατασκευή του αποχετευτικού δικτύου συλλογής και μεταφοράς από την κάθε κοινότητα σε ένα κοινό σταθμό επεξεργασίας λυμάτων ο οποίος θα εγκατασταθεί στο **Μεταλλείο της Σκουριώτισσας** (δυναμικότητας 1.000 m³ ημερησίως).
  - ▶ Λόγω της δυσκολίας κατασκευής του δικτύου, μερικές περιοχές και κοινότητες, όπως τα Κατύδατα, θα εξυπηρετούνται με **βυτιοφόρο**.
  - ▶ Ο ισοδύναμος πληθυσμός που θα εξυπηρετείται από το Έργο υπολογίζεται στα 7.500 άτομα το έτος 2030 (**~28% του πληθυσμού της ΜΠ**).
  - ▶ Αναμένεται ότι το έργο θα παράγει περίπου 0,4 εκ. m³ / ετησίως, κατάλληλο για άρδευση.
-

Κατασκευή Σταθμού Επεξεργασίας στο Βατί

Κατασκευή Σταθμού Επεξεργασίας στο Βατί

Ο γενικός στόχος του έργου είναι η **βελτίωση της κατάστασης των υδάτων στο Φράγμα Πολεμιδιών** που βρίσκεται κοντά στο Βατί, διότι αξιολογήθηκε ότι βρίσκεται **σε κακή κατάσταση**.

Ο εν λόγω σταθμός θα εξυπηρετεί τις ανάγκες της Επαρχίας Λεμεσού και θα παραλαμβάνει:

- ✓ **οικιακά βοθρολύματα** και **βιομηχανικά απόβλητα** από περιοχές οι οποίες δεν είναι συνδεδεμένες με το αποχετευτικό σύστημα,
- ✓ περίσσεια **υγρής λάσπης** που θα προέρχεται από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων της επαρχίας οι οποίοι δεν διαθέτουν κάποιο σύστημα επεξεργασίας της λάσπης και
- ✓ **στραγγίσματα** που θα προέρχονται από τον ΧΑΔΑ στην περιοχή Βατί ο οποίος αναμένεται να αποκατασταθεί.

Νομοθεσία

- ▶ **Οδηγία 91/271/ΕΟΚ** για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων
(Κ.Δ.Π. 772/2003 & 111/2004, *Περί Αποχετευτικών Συστημάτων Νόμων, Περι Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών*)

(α) Μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου, 2012, σε κάθε οικισμό στη Δημοκρατία με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού άνω των 2000· και

(β) μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου, 2012, σε κάθε οικισμό στη Δημοκρατία με μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού κάτω των 2000, ο οποίος εμπίπτει σε ζώνη που έχει κηρυχθεί ως ευαίσθητη ζώνη με βάση τις διατάξεις του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου του 2002 ή των δυνάμει τούτου εκδιδόμενων κανονισμών,

να υφίστανται και να λειτουργούν

(i) συστήματα αποχετεύσεως λυμάτων που ικανοποιούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο Παράρτημα · και

(ii) εγκαταστάσεις τουλάχιστο δευτεροβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων αυτών, όπως προβλέπεται στον παρόντα Νόμο και στους δυνάμει τούτου εκδιδόμενους κανονισμούς.

Απαιτήσεις Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ

- ▶ Κυριότερη: Εγκατάσταση δικτύων συλλογής και σταθμών επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς > 2.000 ι.π.
- ▶ Βιολογική δευτεροβάθμια επεξεργασία σε κανονικές περιοχές.
- ▶ Προσδιορισμός Ευαίσθητων και Κανονικών περιοχών.
- ▶ Επιπρόσθετη αφαίρεση N και P σε ευαίσθητες περιοχές > 10.000 ι.π.
- ▶ Παρακολούθηση της ποιότητας του επεξεργασμένου νερού.
- ▶ Έκδοση αδειών και κανονισμών για την απόρριψη του επεξεργασμένου νερού και λάσπης.
- ▶ Υποβολή εκθέσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εθνικό Πρόγραμμα Εφαρμογής

Εθνικό Πρόγραμμα Εφαρμογής (Π.Ε.)

- ▶ Έχει ετοιμαστεί το Εθνικό Πρόγραμμα Εφαρμογής που καθορίζει τον κατάλογο των οικισμών που εμπίπτουν στις πρόνοιες της Οδηγίας.
- ▶ Το ΠΕ μεταξύ άλλων περιλαμβάνει:
  - την κατάρτιση του καταλόγου ευαίσθητων περιοχών και
  - καταλόγου οικισμών > 2.000 ι.π.
  - την προβλεπόμενη ημερομηνία συμμόρφωσης κάθε οικισμού
  - τελικό αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων

Π.Ε. 2008

IMPLEMENTATION PROGRAMME OF THE DIRECTIVE 91/271/EEC FOR URBAN WASTEWATER IP-2008

Legend

RURAL AREAS (50 AGGLOMERATIONS)

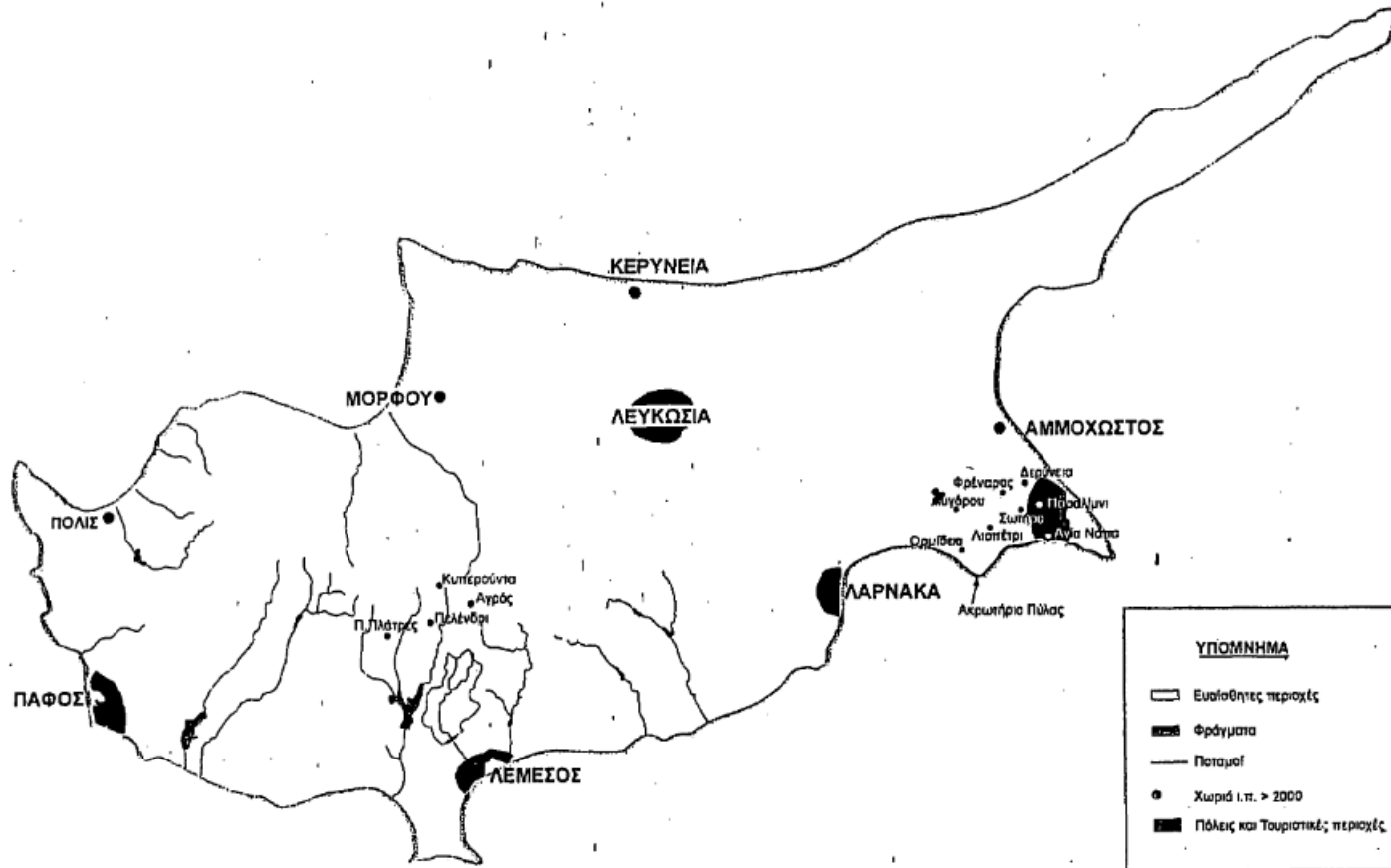
- 50 Communities with population equivalent > 2000
- ▲ 6 Existing Rural Wastewater Treatment Plants.
- Smaller communities with population equivalent < 2000 which have sewerage problem and will be served by common Treatment Plant constructed under the implementation programme.
- New suggested sewerage schemes with common Treatment Plant.

URBAN AREAS (7 AGGLOMERATIONS)

- ▲ 6 Existing Treatment Plants and 1 under construction.
- ★ Municipalities/communities which will be served by the Treatment Plants of the corresponding Urban Areas.

Κ.Δ.Π. 111/2004

ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΕ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

Ζητήματα / Προκλήσεις

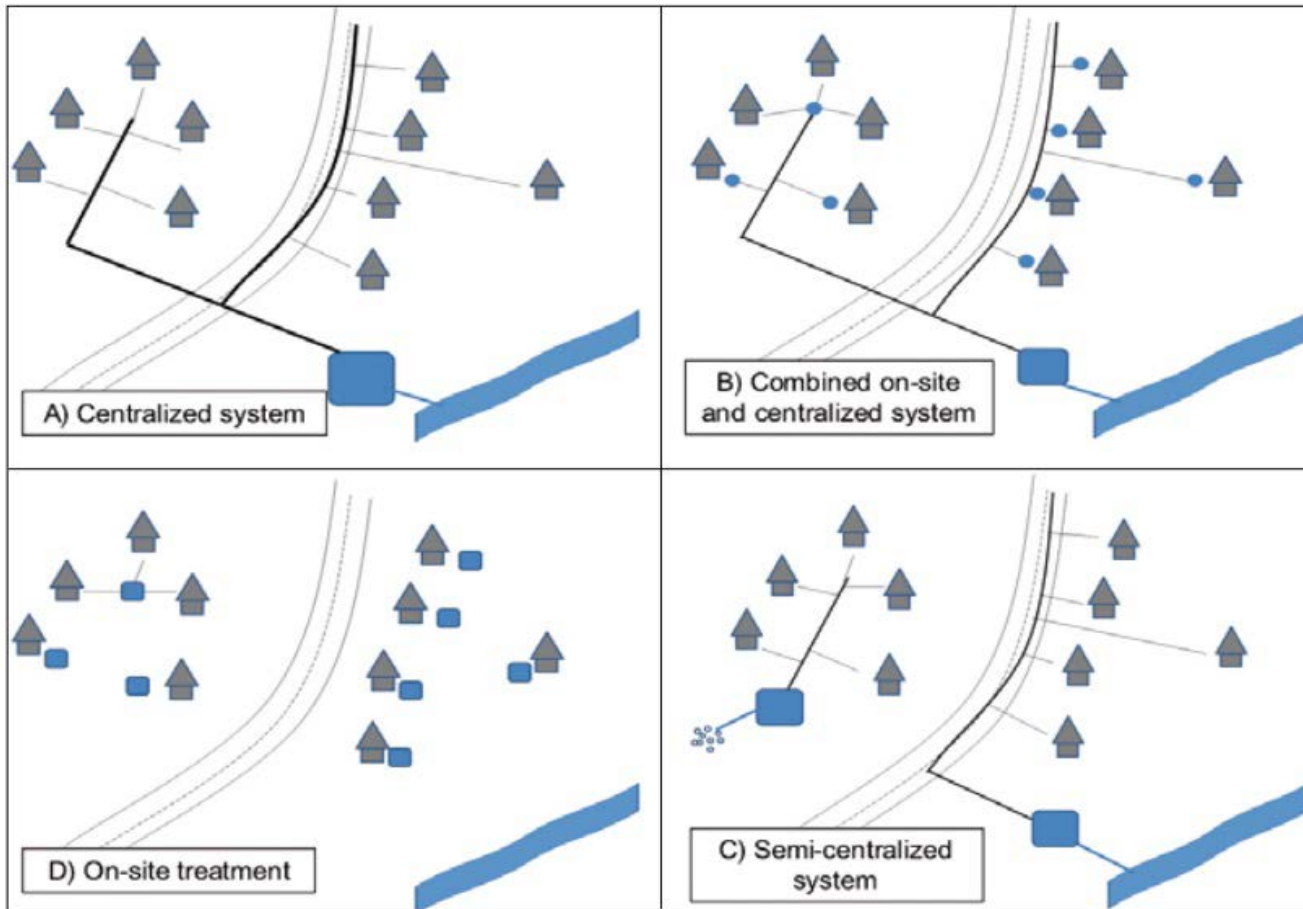

- ▶ **Μη ορθή** υφιστάμενη διαχείριση (απορροφητικοί λάκκοι)
- ▶ Η ΠΜ αποτελεί γενικά **Ευαίσθητη Περιβαλλοντικά Περιοχή**.
- ▶ Χαμηλή απορροφητικότητα του εδάφους.
- ▶ **Διασπορά** μεγάλου αριθμού μικρών (πληθυσμιακά) παραδοσιακών οικισμών.
- ▶ Το **κόστος κατασκευής** και λειτουργίας αποχετευτικού συστήματος είναι **αποτρεπτικό** για περισσότερες από αυτές τις κοινότητες.
- ▶ Δυσκολίες πρόσβασης **βυτιοφόρων** (οικισμοί ανεπτυγμένοι σε επικλινή εδάφη)
- ▶ Μεγάλος αριθμός Συμβουλιών Αποχετεύσεων.

Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

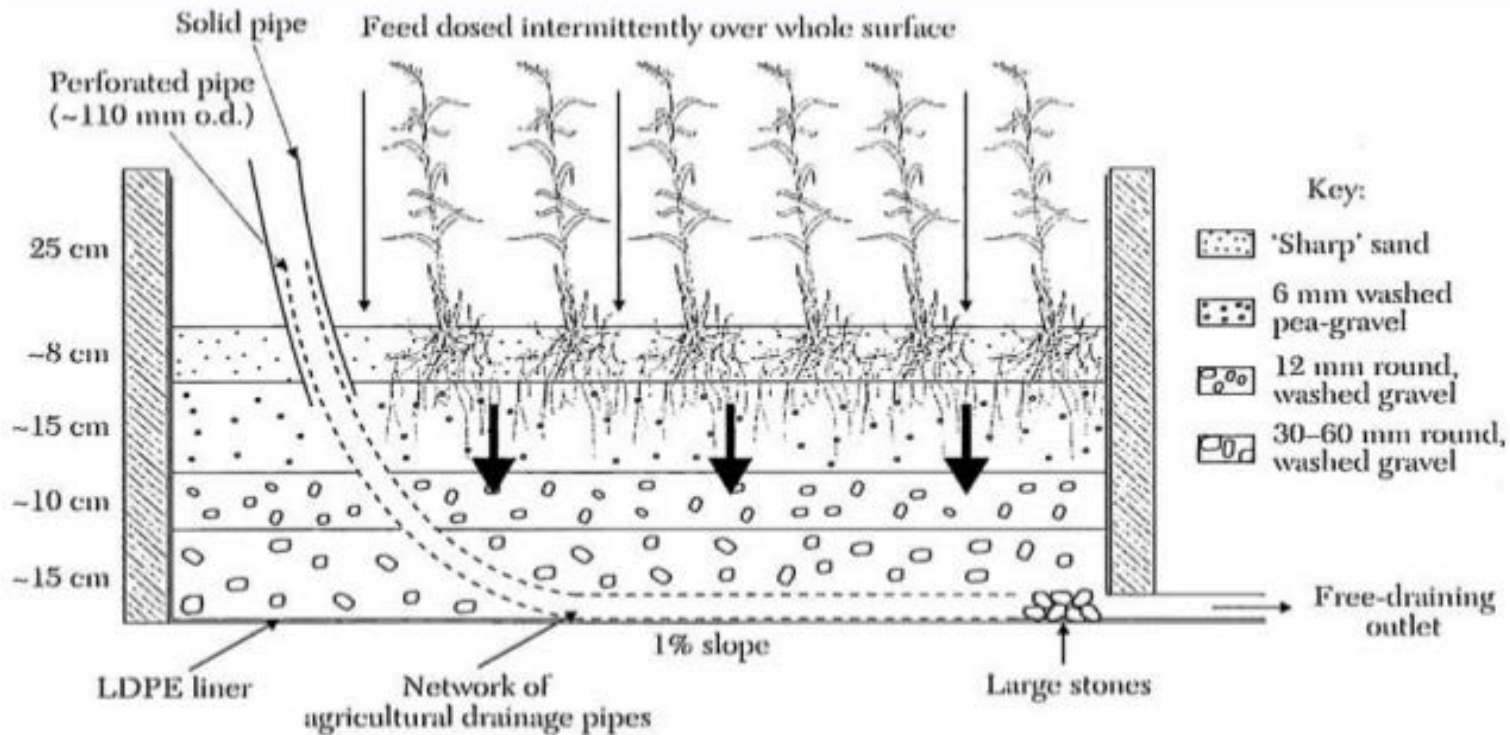

Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

	Technology	Design criteria		Space demand	Energy demand	Nitrogen removal	Hygienic quality in the effluent	Removal organic matter	Advantages	Drawbacks
		m ² /PE	m ³ /PE							
Intensive treatment	Activated sludge plant	0.2	0.5	low	40 kWh/PE/year	good	elimination by factor 10-100	> 75% COD	good elimination of all pollutants (SS, COD, N, P)	relatively high capital and operation costs, sensitive to hydraulic and pollutant overload, energy intensive, high technical know-how required, high quantities of sludge to be treated and disposed
	Trickling filter, rotating disc contactor	0.04-0.18	0.07-0.25	low	12	partly	factor 10-100 elimination	> 75% COD	simple operation requiring less maintenance and monitoring, lower sensitivity to load variations and toxins	rather high capital costs, large size structure for N removal necessary
	Anaerobic plant followed by further treatment		2.5	medium	use of biogas	little	elimination by factor 10-100	> 75% COD	energy recovery of biogas	high capital costs, effluent must be further treated, high technical know-how required, difficult in cold winters, stabilized sludge
	Constructed wetland (horizontal flow)	5	6	high	only pumping	little	elimination by factor 10-100	> 75% COD	low capital costs and simple operation, minimum sludge management	limited denitrification
Extensive treatment	Constructed wetland (vertical flow)	3.5-4	3		only pumping	partly	elimination by factor 10-100	> 75% COD	low capital costs and simple operation, minimum sludge management	limited denitrification
	Waste stabilization pond system (natural pond)	>11		high	only pumping	partly	elimination > factor 1000	> 75% COD	low capital costs and simple operation	high evaporation rate, quality of discharge varies according to season
	Aerated pond		3 + 1	medium - high	> 10 (for aeration)	partly	elimination > factor 1000	> 75% COD	low capital costs and simple operation	high evaporation rate, quality of discharge varies according to season

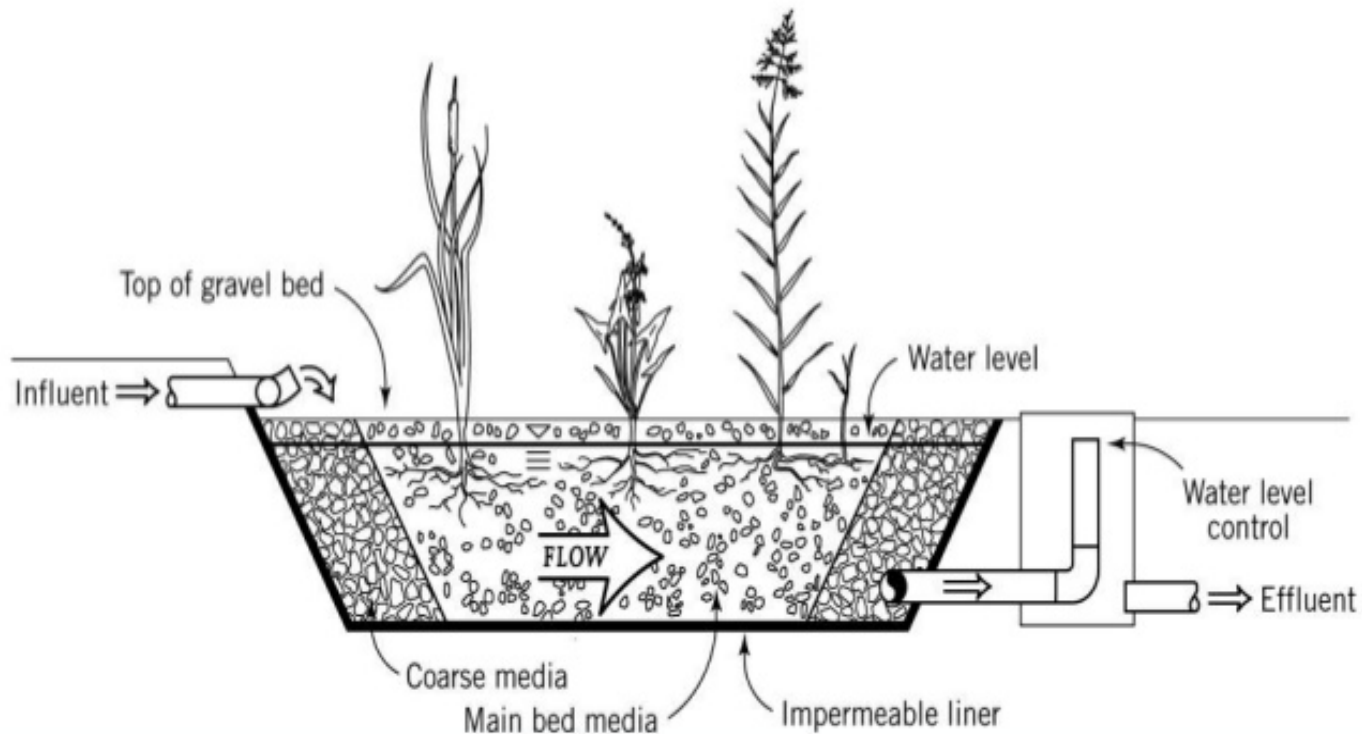
Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

Vertical Flow Wetland

Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

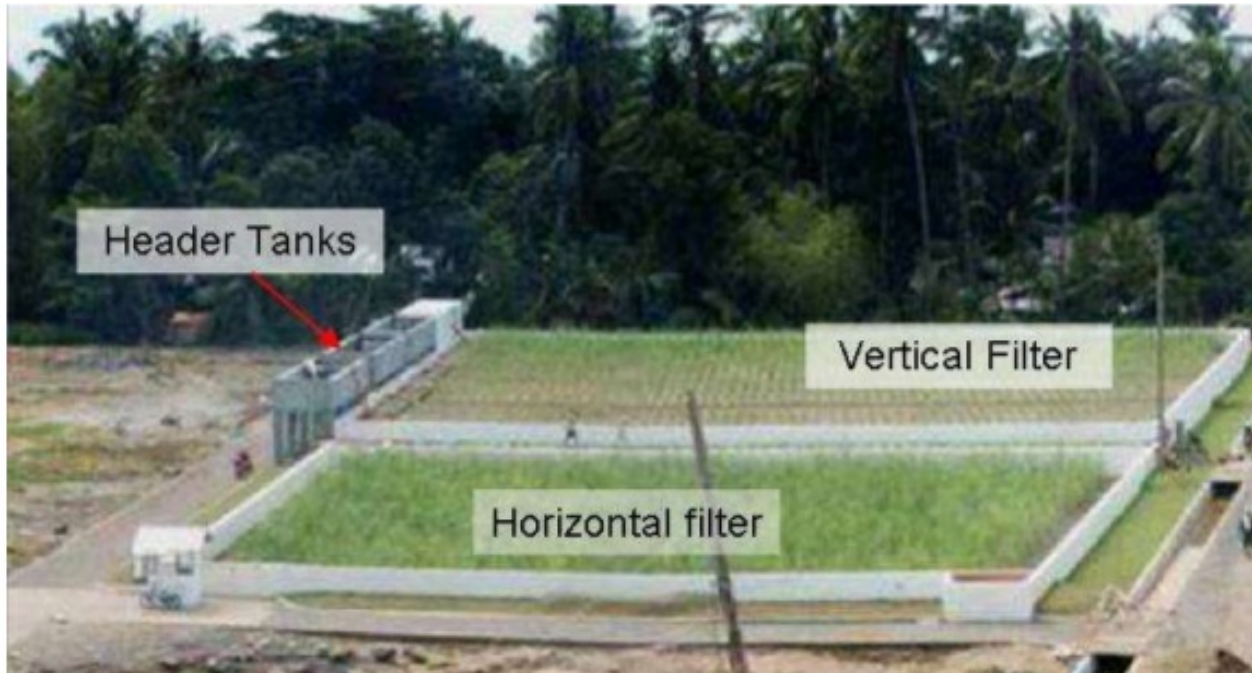
Horizontal Subsurface Flow Wetlands

Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

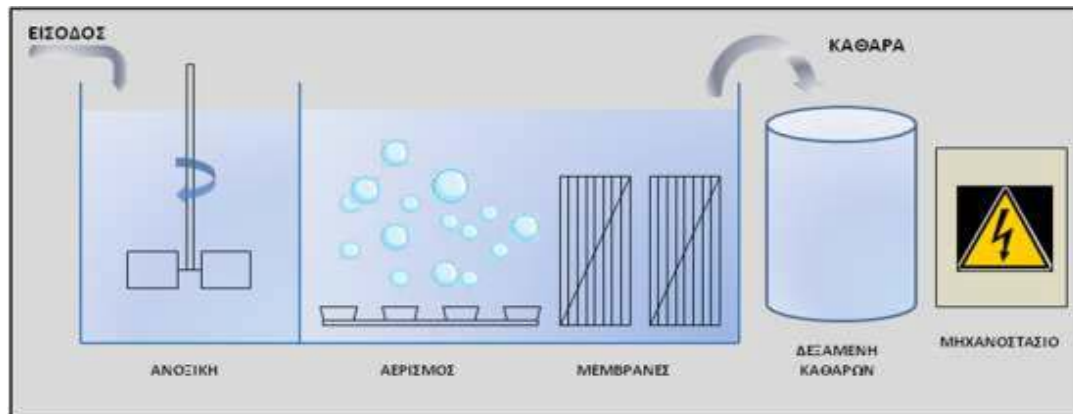
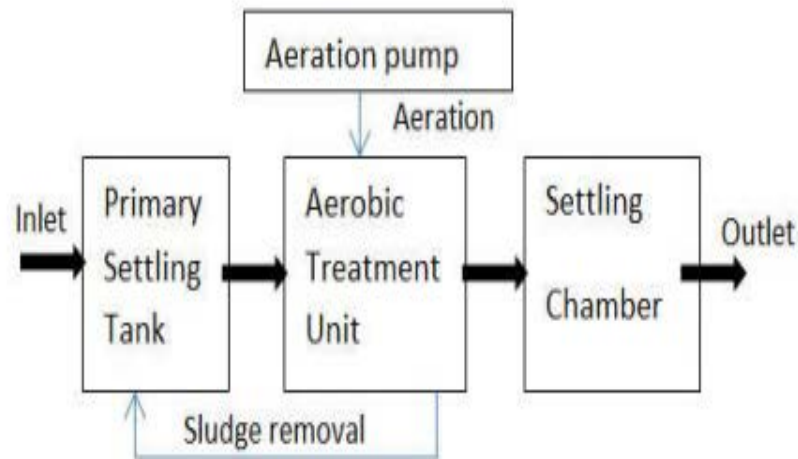
Hybrid Constructed Wetland

Wetlands (χαμηλές ενεργειακές ανάγκες μεγάλη έκταση)

Image courtesy of SSWM

Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

Ενδεικτικές εναλλακτικές λύσεις

Σύνδεση με εύκαμπτους
σωλήνες αποχέτευσης

Γενικές Στρατηγικές Προτάσεις για την ΠΜ

---

1. **Εύρεση γενικών τεχνικών λύσεων** σε στρατηγικό επίπεδο & εξειδίκευση με στοχευμένες μελέτες.
  2. **Άμεση χρηματοδότηση** κατασκευής δικτύου σε περιοχές όπου υπάρχουν ευαίσθητοι αποδέκτες, ανεξαρτήτως πληθυσμού.
  3. **Ένταξη** λοιπών αναγκαίων υποδομών στο επερχόμενο πλαίσιο χρηματοδότησης.
  4. **Ενιαίος φορέας διαχείρισης** (Συμβούλιο Αποχέτευσης)
  5. **Ενιαία τιμολογιακή πολιτική** / κεντρική επιδότηση προσαρμοσμένη μετά από μελέτη.
-

Εύρεση γενικών τεχνικών λύσεων

- ▶ Εντοπισμός **ευαίσθητων περιβαλλοντικά περιοχών** βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.
- ▶ Στρατηγική **ομαδοποίηση κοινοτήτων** και εύρεση προτάσεις ανά ομάδα.
- ▶ Αδρή **εκτίμηση κόστους** ανά εναλλακτική λύση.
- ▶ **Ιεράρχηση περιοχών/ομάδων** και **χρονικός προγραμματισμός** (βάσει κριτηρίων όπως π.χ. περιβαλλοντική ευαισθησία, τουριστική / οικιστική ανάπτυξη κ.λπ.)
- ▶ **Στοχευμένη τεχνοοικονομική Μελέτη** για την επιλογή και εφαρμογή των βέλτιστων λύσεων ανά ομάδα Κοινοτήτων (Αφορούν επόμενα βήματα)

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Στοιχεία Επικοινωνίας

gkonstantzos@gmail.com

(+30) 6955 486 486
